

Punkt 4.

Godkendelse af 1. behandling af indsatsplan for OSD 1432, Aalborg Sydvest

2015-054206

Miljø- og Energiforvaltningen indstiller, at byrådet godkender forslag til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for OSD 1432, Aalborg Sydvest med tilhørende miljørapport med henblik på en 12 ugers offentlighedsperiode.

Beslutning:

Anbefalet, idet der udarbejdes en oversigt med fordeling af arealanvendelse i sårbar nærzone som vedlægges til behandlingen i byrådet samt at der foretages andre mindre tekniske rettelser og uddybninger i forslaget til indsatsplanen.

Lars Peter Frisk og Jan Nymark Thaysen kunne ikke anbefale, at forslag til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i OSD 1432, Aalborg Sydvest godkendes med henblik på udsendelse i 12 ugers offentlighedsperiode, idet de ønsker, at beregningerne af sårbare nærzone skal ske efter gennemsnitsbetragtninger og ikke efter maksimalbetragtninger, hvilket er i konflikt med proportionalitetsprincippet som beskrevet i Naturstyrelsens vejledning om indsatsplanlægning, dateret 21. april 2015.

Daniel Nyboe Andersen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Planforslaget omfatter indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i område med særlige drikkevandsinteresser nr. 1432 (OSD 1432), Aalborg Sydvest, herunder 9 almene vandværker, der indvinder fra 14 kildepladser, jf. bilag 3. Vandværkerne i området har tilsammen tilladelse til at indvinde ca. 4,7 mio. m³ grundvand årligt, hvilket svarer til ca. 30 % af indvindingen fra almene vandværker i Aalborg Kommune. Vandværkerne forsyner bl.a. Aalborg Midtby og Aalborg Sydvest området med drikkevand.

Der er 5 indvindingsoplande, der strækker sig henover kommunegrænsen til Rebild Kommune. Forslag til indsatsplan for OSD 1432, Aalborg Sydvest er kun gældende for den del af indvindingsoplandene, der er beliggende i Aalborg Kommune.

Grundvandsbeskyttelse

Indsatsplaner udarbejdes med udgangspunkt i statens grundvandskortlægning. Staten udpeger bl.a., hvilke områder, der er sårbare over for nitrat samt inden for hvilke områder, der skal gøres en ekstra indsats for at beskytte grundvandet (indsatsområder).

Aalborg Kommunes fastlæggelse af områder, der skal beskyttes mod forurening, udspringer af princippet om, at stor beskyttelse tæt ved boringerne giver en hurtigere effekt og påvirker færrest mulige lodsejere, frem for en mere moderat indsats over et større område. Planforslaget bygger på Aalborg Kommunes målsætning om at sikre, at forsyningen med drikkevand i kommunen kan ske på grundlag af rent og urensset grundvand. For at opfylde denne målsætning er der i planforslaget fastlagt målsætninger for nitrat og miljøfremmede stoffer.

Deklarationer og eksisterende skov

Siden midten af 1980'erne er der i samarbejde med staten arbejdet med grundvandsbeskyttelse og skovrejsning i Drastrup-området, hvor der er tinglyst dyrkningsdeklarationer til beskyttelse af grundvandet, jf. bilag 6. Denne grundvandsbeskyttelse har haft indflydelse på det aktuelle beskyttelsesbehov ved Aalborg, Drastrup, Frejlev Vandværk, Kildeplads Syd og Svenstrup Vandværk, Atletikvej. I 2001 er der vedtaget en delindsatsplan for at sikre nærområdet omkring kildepladsen Aalborg Vand, Drastrup.

Beskyttelseszoner

Der er i planforslaget fastlagt beskyttelseszoner for de vandværker, hvor der skal gennemføres en langsigtet grundvandsbeskyttelse af grundvandet mod nedsivning af nitrat og miljøfremmede stoffer. Behovet for beskyttelse er ved hvert enkelt vandværk fastlagt ud fra en konkret vurdering af sårbarhed, vandkvalitet samt arealanvendelsen m.m.

Ved de fleste vandværker har der vist sig et behov for at beskytte både over for nitrat og miljøfremmede stoffer herunder pesticider. Her gennemføres grundvandsbeskyttelsen ved tinglysning af dyrkningsrestriktioner, som jf. indsatsplanens målsætninger betyder, at det skal sikres, at den gennemsnitlige udvaskning af nitrat fra rodzonen på matrikelniveau ikke overstiger 25 mg/liter samt ingen anvendelse og håndtering af miljøfremmede stoffer. Samlet set udgør beskyttelseszonerne, hvor der skal beskyttes over for nitrat og miljøfremmede stoffer, 271 hektar og berører ca. 27 lodsejere med jord i omdrift.

Ved Svenstrup Vandværk, Atletikvej har der vist sig behov for alene at gennemføre beskyttelse over for miljøfremmede stoffer inden for det boringsnære beskyttelsesområde (BNBO). Det betyder, at der skal tinglyses dyrkningsrestriktioner, som, jf. indsatsplanens målsætninger, betyder, at der ikke må anvendes og håndteres miljøfremmede stoffer. BNBO udgør 15 hektar og berører 2 lodsejere med jord i omdrift.

Det er vandværkerne, der skal forhandle aftaler om dyrkningsrestriktioner med de berørte lodsejere. Vandværkerne arbejder for at opnå frivillige aftaler om dyrkningsrestriktioner med lodsejerne. Hvis ikke der kan opnås en frivillig aftale, gennemfører Aalborg Kommune påbud efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a.

På 5 kildepladser er vandværkernes indsatser rettet mod byområdet, der ligger i kildepladszonen, jf. bilag 3. Ved disse vandværker skal der ikke gennemføres langsigtet grundvandsbeskyttelse via dyrkningsrestriktioner på landbrugsjord, hvilket er årsagen til, at der ikke er fastlagt en beskyttelseszone for disse vandværker. Vandværkerne er i Aalborg Kommunes Vandforsyningsplan kategoriseret som "tæt by eller spredt by" vandværk.

Indsatsplan i Rebild Kommune

Aalborg Byråd godkendte den 24. juni 2013 (punkt 1) fremsendelsen af indsigelse mod Rebild Kommunes forslag til indsatsplan for OSD 1432, Aalborg Sydvest. Aalborg Kommune havde i høringsperioden i 2013 ikke igangsat indsatsplanlægningen i Aalborg Kommunes del af OSD 1432, Aalborg Sydvest, og gjorde derfor indsigelse på baggrund af foreløbige vurderinger. Indsigelsen indeholdt en foreløbig vurdering af hvilke arealer i Rebild Kommune, der skulle omfattes af en indsats med hensyn til arealanvendelsen for at beskytte de to berørte vandværker (AFV Nibe og Sønderholm Vandværk).

Efter at Aalborg Kommune har fastlagt den nødvendige indsats har det vist sig, at beskyttelsen af de almene vandværker kan gennemføres inden for Aalborg Kommunes grænser. Samtidig har Rebild Kommune i det reviderede forslag til indsatsplan for OSD 1432, Aalborg Sydvest inddraget og illustreret indvindingsoplandene. Det betyder, at indvindingsoplandene er omfattet af Rebild Kommunes retningslinjer for myndighedsbehandling, og at der dermed tages højde for disse i Rebild Kommunes sagsbehandling.

På den baggrund godkendte Byrådet den 26. september 2016 (punkt 9), at Aalborg Kommune ikke gjorde indsigelse mod Rebild Kommunes opdaterede udkast til indsatsplan for OSD 1432, Aalborg Sydvest.

Den 23. marts 2017 har Rebild Kommune orienteret Region Nordjylland om, at der ikke længere er behov for, at Region Nordjylland forestår mægling mellem Aalborg Kommune og Rebild Kommune.

Miljøvurdering

Der er i henhold til Lov om Miljøvurdering af planer og programmer udarbejdet en miljøvurdering af planforslaget. Miljøvurderingen viser, at planforslaget har flere positive indvirkninger på miljøet, og at der samtidig ikke er identificeret væsentlige negative konsekvenser for miljøet, jf. bilag 2.

Økonomi

Nogle af de kommunale indsatser i planforslaget vil give en øget udgift i kommunen. Aalborg Kommune har vurderet, hvilke økonomiske konsekvenser vedtagelsen af indsatsplanen vil få for Aalborg Kommune, jf. bilag 5. Der er nogle kommunale indsatser, som vil medføre en øget udgift til sagsbehandling eller anlæg, hvor det ikke på nuværende tidspunkt har været muligt at vurdere udgiften.

Af forslag til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for Aalborg Sydvest fremgår det, at der skal føres tilsyn med borer og beliggende inden for indvindingsopland og følges op, hvis ikke borerne lever op til gældende lovkraav. Ved vedtagelsen af Indsatsplanen for grundvandsbeskyttelse, Aalborg Sydvest vil det betyde en øget sagsbehandlingsudgift i Miljø- og Energiforvaltningen på omkring 650.000 kr. Udgiften kan ikke afholdes inden for eksisterende budget.

Med baggrund af de hidtidige erfaringer vurderes det, at By- og Landskabsforvaltningens udgifter til pålæg af rådighedsindskrænkninger efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a, hvor der ikke kan opnås frivillige aftaler, vil udgøre mellem 300.000-600.000 kr. Udgiften vil afhænge af, hvor mange sager, der ikke kan gennemføres som frivillige aftaler. Udgifter i forbindelse med de tilhørende åstedsforretninger afholdes af Miljø- og Energiforvaltningen, hvor omkostningen anslås til ligge mellem 150.000-300.000.

Grundvandsrådet

Grundvandsrådet har på mødet den 2. marts 2017 drøftet planforslaget. Grundvandsrådets bemærkninger har givet anledning til nogle faktuelle rettelser i planen. Referatet fra grundvandsrådsmødet er vedlagt som bilag 4.

Det videre forløb

Efter 1. behandling i byrådet skal planforslaget sendes i 12 ugers offentlig høring fra maj – august 2017. Efter høringsperioden skal indsigelserne behandles, og inden endelig vedtagelse af planen, skal det reviderede planforslag forelægges grundvandsrådet til orientering. Herefter skal planforslaget endelig godkendes af byrådet. Efter vedtagelsen vil der ske en orientering af direkte berørte lodsejere.

Digital indsatsplan

En PDF-version af indsatsplanen er vedlagt som bilag 1. I PDF-versionen er det ikke muligt at klikke på links, og det er dermed heller ikke muligt at se alle bilag. Den digital version af indsatsplanen med alle bilag kan ses via følgende web-adresse: <http://aalborg.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/dkplan.aspx?pagelid=92>.

Samlet vurdering

I planforslaget er der fastlagt beskyttelseszoner inden for, hvilke planforslagets målsætninger er gældende. Ved hovedparten af de vandværker, hvor der gennemføres en lagsigtet grundvandsbeskyttelse, skal det sikres, at den gennemsnitlige udvaskning af nitrat fra rodzonen på matrikelniveau ikke overstiger 25 mg/liter samt ingen anvendelse af miljøfremmede stoffer. Ved et enkelt vandværk er det vurderet, at der ikke skal gennemføres en indsats over for nitrat, men at der skal gennemføres en beskyttelsesindsats over for miljøfremmede stoffer i BNBO.

Miljø- og Energiforvaltningen har vurderet, at forslag til indsatsplanen for Aalborg Sydvest-området har flere positive indvirkninger på miljøet, og at der samtidig ikke er identificeret væsentlige negative konsekvenser for miljøet.

Bilag:

- Bilag 1 - Forslag til indsatsplan for OSD 1432, Aalborg SV
- Bilag 2 - Miljørapport - Miljøvurdering af indsatsplan for OSD 1432, Aalborg SV
- Bilag 3 - Oversigtskort
- Bilag 4 - Referat fra Grundvandsrådsmøde den 2. marts 2017
- Bilag 5 - Økonomiske konsekvenser for Aalborg Kommune
- Bilag 6 - Deklarationer og skov (Aalborg SV)